

К. Н. ШАКИРОВ
Р. Б. ТАПАЛОВА
Н. Б. МЕРГЕМБАЕВА

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ
СОТ САРАПТАМАСЫ:
ҰЙЫМДАСТЫРЫЛУЫ ЖӘНЕ
ӨНДІРІСІ**



ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚҰРАЛ

К. Н. Шакиров
Р. Б. Тапалова
Н. Б. Мергембаева

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ
СОТ САРАПТАМАСЫ:
ҰЙЫМДАСТЫРЫЛУЫ ЖӘНЕ
ӨНДІРІСІ

Оқу-әдістемелік құрал

Алматы
«Қазак университеті»
2014

*Б.А.Нәсіпәліұлы атындағы Қазақ ұлттық университеті
Халықаралық қатынастар факультетінің Ғылыми кеңесі және
Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған*

Шікір жазғандар:

заң ғылымдарының докторы **С.Ж. Айдарбаев**
заң ғылымдарының докторы **Т.К. Айтмұхамбетов**
заң ғылымдарының докторы **С.Т. Алібеков**

Шакиров К.Н. және т.б.

Ш 19 Қазақстан Республикасындағы сот сараптамасы: ұйымдас-
тырылуы және өндірісі: оқу-әдістемелік құрал. – Алматы:
Қазақ университеті, 2014. – 202 бет.

ISBN 978-601-04-0368-0

Аталған оқу-әдістемелік құралда Қазақстан Республикасының сот сараптама институтының іс жүргізушілігін ашатын және реттейтін ғылыми жағдайлар, құқықтық нормалар және әдістемелік материалдар көзделген. Оқу құралының мазмұны үйренушілерге арнайы ғылыми білімнің әкімшілік, азаматтық және қылмыстық сот өндірісінде тиімді қолдануына қатысты мәліметтерді игеруге және бекітуге мүмкіндік береді.

Оқу құралы жоғары оқу орындарының студенттеріне, магистранттарына арналған, сол сияқты, аталған құрал құқыққорғау органдарының қызметкерлеріне, адвокаттарға, судьяларға және сот сараптамалық мәселелерге қызушылық білдіретін оқырмандарға пайдалы болуы мүмкін.

ӘОЖ 347.9(574)

КБЖ 67.71(5Қаз)

МАЗМҰНЫ

Авторлардан	4
<i>Жалпы бөлімі</i>	
Сот сараптамасының теориялық және процессуалдық мәселелері..	
1-тақырып	
Сот сараптамасының ғылыми және әдістемелік негіздері	6
2-тақырып	
Сот өндірісіндегі тәжірибелік қызметінің нысаны ретіндегі сот сараптамасы: ұғымы, пәні, міндеттері және объектілері	14
3-тақырып	
Сот сараптамасының жіктелуі	23
4-тақырып	
Сот сараптамасын тағайындаудың ұйымдастырушылық мәселелері. Қазақстан Республикасының сараптамалық мекемелері	29
5-тақырып	
Сот сараптамасын тағайындаудың және жүргізудің процессуалдық мәселелері	37
6-тақырып	
Сот сарапшының құқықтық мәртебесі	47
7-тақырып	
Сот сараптамасын тағайындау және жүргізу кезіндегі іске қатысушылардың процессуалдық құқықтары	54
8-тақырып	
Сот сараптамасын жүргізудің әдістемелік негіздері	60
9-тақырып	
Сарапшының қорытындысы: құрылымы, мазмұны және бағалануы	65
<i>Ерекше бөлімі</i>	
Сот сараптамасының жеке түрлерін тағайындаудың ұйымдастырушылық және әдістемелік мәселелері	
10-тақырып	
Құжаттардың сот сараптамасы	74
11-тақырып	
Трассологиялық сараптама	96
12-тақырып	
Қарулардың және оларды қолдану іздерінің сот сараптамасы	109

13-тақырып	
Сот- фонографиялық сараптамасы	118
14-тақырып	
Материалдардың, заттардың және бұйымдардың сот сараптамасы	122
15-тақырып	
Жол-көлік оқиғаларының және көлік құралдарының сот сараптамасы	142
16-тақырып	
Өрі-техникалық сараптамасы	151
17-тақырып	
Сот-экономикалық сараптамалары	160
18-тақырып	
Сот-тауарлық сараптамалары	167
19-тақырып	
Сот-құрылыстық сараптамасы	175
20-тақырып	
Сот-технологиялық сараптамасы	184
21-тақырып	
Сот-биологиялық сараптамасы	187
Ә.тебиеттер	199

АВТОРЛАРДАН

Аталған оқу-әдістемелік құралдың мақсаты студенттерде арнайы ғылыми білімдердегі азаматтық, қылмыстық және әкімшілік өндірістегі тәжірибелік қажеттіліктерін қанағаттандыруға икемделген заң ғылымының жеке саласы ретіндегі сот сараптамасы туралы жүйелі түсінікті қалыптастыру болып табылады.

Курс бағдарламасын әзірлеу кезінде оқып үйренушілердің белгілі бір сараптамалық мамандық бойынша даярлаудың әдістемелік негіздері аса ерекше және қажетті шарт ретінде сот-сараптамалық қызметтің саласы туралы жалпы теориялық білімдердің игерілуін талап ететіні ескерілген.

Осыған байланысты, аталған оқу құралында теориялық материал берілген. мұнда сот сараптамасының ғылыми және тәжірибелік қызметтің саласы ретіндегі мәні жан-жақты талқыланады, атап айтсақ, сот сараптамасының пәні, объектілері, міндеттері, жіктелуі, тағайындалуы, қылмыстық, әкімшілік және азаматтық іс бойынша сот сараптамаларын ұйымдастыру мен жүргізу, сот сараптамаларының жіктелуі, республикадағы сот сараптама мекемелері, сот сарапшыларының зерттеу әдіснамалары, сот дәлелі ретіндегі сот сарапшысының қорытындыларын бағалау ережелері және т.б. Басқа сөзбен айтқанда, оқу құралында сот өндірісіндегі процессуалдық институт ретіндегі сот сараптамасының тұжырымдамалық жағдайын анықтауға мүмкіндік беретін кешенді мәселелері көрсетілген.

Игерілген білімді бекітуге арналған материал ретінде оқу құралында сот сараптаманы тағайындау кезіндегі қаралатын сұрақтарын көрсетіп, сот сараптаманың тәжірибесінде жиі кездесетін түрлері, пәні, объектілері мен мақсаттары туралы ақпараттары бар бөлімдер қарастырылған.

Аталған курсты оқудың негізгі шарты – оқып үйренушілердің процессуалды және материалды құқықтың нормаларын, сонымен қатар криминалистік ғылымның берік іргелі жағдайларын білуі болып табылады.

Оқу басылымы

Шакиров Каримжал Нурумұлы
Тапалова Роза Баишевна
Мергембаева Нургуль Бергалиевна

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ
СОТ САРАПТАМАСЫ:
ҰЙЫМДАСТЫРЫЛУЫ ЖӘНЕ ӨНДІРІСІ**

Оқу-әдістемелік құрал

Редакторы *Шарғұл Биекеева*
Компьютерде беттеген *Тұраш Сапарова*
Мұқабасын көркемдеген *Ринат Скаков*

ИБ № 7151

Басуға 26.03.2014 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 1/16. Көлемі 12,625 б.т.
Офсетті қағаз. Саандық басылыс. Тапсырыс № 476. Таралымы 400 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің «Қазақ университеті» баспасы.
050040. Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспаханасында басылды